

TheMarker Labels

שותף סחר וכוח עולה בעולם ההיי-טק

כוח האדם הטכנולוגי, הקירבה הגיאוגרפית והיעדר הצורך בוויזה, לצד עלות שכר נמוכה משמעותית בהשוואה לישראל, הופכת את אוקראינה לפתרון נגיש, יעיל ונוח לרכישת שירותי מיקור-חוץ והקמת מרכזי פיתוח עבור חברות ישראליות. אך בצד היתרונות הללו יש גם סכנות

אוקראינה הפכה לשותף סחר פעיל של ישראל צילום: shutterstock

ולד צ'רקסקי, עו"ד יורי מילשטיין, תוכן מקודם תוכן שיווקי

05 ביולי 2020

ישראלים רבים אינם מודעים לכך שבשנים האחרונות אוקראינה הפכה לשותף סחר פעיל של ישראל ולכוחה העולה בזירת ההיי-טק. במאמר זה נספר על מקצת מהזדמנויות וההתפתחויות החדשות ביחסי הסחר עם אוקראינה, נרחיב מעט על האתגרים עימם מתמודדות חברות היי-טק ישראליות במיקור-חוץ של מו"פ באוקראינה, ואף ניתן כמה הצעות לפתרונם.

ולד צ'רקסקי
צילום: יח"ציורי מילשטיין
צילום: יח"צ

הסכם סחר חופשי

אכן, אוקראינה היא שותפת סחר פעילה של מדינת ישראל. היקפי הסחר עימה גדלים משנה לשנה ועימם שיתוף הפעולה המסחרי בין הממשלות. בהתאם לנתונים של שגרירות אוקראינה בישראל, בשנת 2019 היקף הסחר בסחורות ושירותים בין אוקראינה לישראל הסתכם ב-1.1 מיליארד דולר, המשקפים עלייה של 7.9% לעומת 2018, כאשר כ-75% מסכום זה הינם סחורות ושירותים הנמכרים מאוקראינה לישראל.

היקפי הסחר בין שתי המדינות צפויים להמשיך לעלות, בין היתר, לאור הסכם סחר חופשי שנחתם בין המדינות בשנת 2019, אשר צפוי להיות מאושר בהקדם על-ידי הכנסת. בהסכם נכללות, בין השאר, הפחתות מכסים הן על יצוא ישראלי לאוקראינה והן על יבוא מוצרים לישראל. בתוך כך, ההסכם יאפשר גישה ישראלית חופשית לשוק האוקראיני בפרטים רבים אשר כיום חייבים במכס ובהם מוצרי פלסטיק וגומי, מכונות, ציוד רפואי, כימיקלים, פירות וירקות. בתמורה לכך, ישראל תעניק הטבות מכס למוצרים חקלאיים שונים - דגים, מזון מעובד, שמנים מסוגים שונים, לצד ברזל, פלדה וחומרי גלם נוספים המיועדים לתעשייה.

חתימת הסכם הסחר תפתח בפני היצואנים הישראלים הזדמנויות נוספות בשוק האוקראיני (כ-42 מיליון תושבים) וכן תעניק להם דריסת רגל בשוק המזרח אירופי, ובו בזמן תפתח בפני היצרן הישראלי הזדמנויות לרכישת חומרי גלם ממדינה קרובה גיאוגרפית ובתנאי מכס מטיבים.

מיקור-חוץ והקמת מרכזי מו"פ באוקראינה

יחסי הסחר ושיתוף הפעולה בין המדינות באים לידי ביטוי גם בתחום ההיי-טק. בהתאם לנתוני לשכת המסחר והתעשייה ישראל-אוקראינה, כ-15,000 מתכנתים אוקראינים מועסקים כיום בפרויקטים של חברות ישראליות.

כוח האדם הטכנולוגי, הקירבה הגיאוגרפית והיעדר הצורך בוויזה, לצד עלות שכר נמוכה משמעותית בהשוואה לישראל, הופכת את אוקראינה לפתרון נגיש, יעיל ונוח לרכישת שירותי מיקור-חוץ והקמת מרכזי פיתוח עבור חברות ישראליות.

נראה, כי השימוש במיקור-חוץ צפוי להתגבר, בין היתר, לאור האתגרים שמציב בפני העסקים המשבר הנוכחי, וזאת בשל היותו פתרון המאפשר להפחית עלויות, לצמצם התחייבויות ארוכות טווח ובד בבד לקצר זמני הגעה לשוק. עם זאת, השימוש במיקור-חוץ טומן בחובו גם סיכונים לא מבוטלים המחייבים התייחסות וניהול נכונים. בין היתר, הוצאת עבודת פיתוח למיקור-חוץ, במיוחד בחו"ל, מחייבת את החברה הישראלית לנקוט בכל האמצעים על מנת למנוע פגיעה בקניינה הרוחני.

כך, ברובד הראשון, על החברה לנקוט באמצעים ניהוליים על מנת לצמצם ככל הניתן את יכולתם של עובדי מיקור-החוץ להעתיק או לעשות שימוש לא רצוי בקניינה הרוחני של החברה, לרבות הקניין המפותח על ידם. במקביל, יש לנקוט באמצעים ניהוליים על מנת להבטיח שעובדי מיקור-החוץ לא עושים שימוש בקניין רוחני של צדדים שלישיים או בקוד פתוח.

חשוב לזכור, שהיעדר הגנה ראויה על הקניין הרוחני עשויה לא רק להביא לזליגה דה-פאקטו של הקניין הרוחני לידיים הלא נכונות, אלא אף לפגוע ביכולתה של החברה לרשום פטנט על הקניין הרוחני שנחשף, או להגן עליו בטענת קיומו של סוד מסחרי.

ברובד השני, יש להבטיח הגנה מירבית על זכויות הקניין הרוחני באמצעות מערכת חוזית מתאימה, המביאה בחשבון לא רק את הדין הישראלי, אלא גם את דין המדינה בה מבוצע הפיתוח - אוקראינה. בין היתר, חשוב להסדיר מהו הקניין הרוחני שיישאר בידי חברת מיקור-החוץ לאחר השלמת הפיתוח, מהן המגבלות שיחולו עליה בכל הנוגע לשיתוף פעולה עם מתחריו של המזמין, ומהם האמצעים בהם תנקוט חברת מיקור-החוץ על מנוע לאכנף את הוראות ההסכם כלפי עובדיה.

ברובד השלישי הכרחי לוודא שביצוע הפיתוח בכלל וביצועו בחו"ל בפרט, אינם מהווים הפרה של החוק הישראלי ושל התחייבויות שהחברה נטלה על עצמה כלפי צדדים שלישיים.

הזדמנויות עסקיות

בשנים האחרונות, אוקראינה עוברת תהליכי רפורמה רחבי היקף, אשר פותחים בפני משקיעים ישראלים הזדמנויות מגוונות, לרבות תהליכי הפרטה, דיגיטליזציה והתפתחות עירונית. שילובם של תהליכים אלה, עם יתר התנאים התהליכים הנזכרים לעיל, מרמז על המשך גידול הפעילות הכלכלית והעסקית בין המדינות.

במאמר זה ניסינו, להציג מעט מההזדמנויות העסקיות אשר מציע השוק האוקראיני, ולהביע את תקוותינו כי שיתוף הפעולה המסחרי בין המדינות ימשיך ויתעצם בשנים הקרובות.

ולד צ'רקסקי הינו מנכ"ל לשכת המסחר והתעשייה ישראל-אוקראינה. עו"ד יורי מילשטיין הינו שותף במשרד עוה"ד הבינ"ל ZAG-S&W (זיסמן אהרוני גייר)

כתבות שאולי פספסתם

יו"ר הבורסה: "אנחנו בסערה שלילית מושלמת בהייטק"

בניה ווילינסקי

הוועדה קבעה: יוסי כהן שיקר, הסתיר וקידם עסקות במיליארדים יחד עם נתניהו

גור מנידו

במקום להתחרות בזריקות ההרזיה, הם הצטרפו לטרנד

יעל חלק

"פתאום התקרב זוג, ואז הגבר אומר לאשה: 'בואי נלך, זה מקום של יהודים'"

גלי וולוצקי

למה להסתפק בלעקוץ רק עשרות אחוזים מהפנסיה, אם אפשר לגנוב את כולה?

בניה ווילינסקי

הוא רצה למכור מלט בזול ולהתחרות בענקים. זה נגמר בהתרסקות

ענת כורזי